

PHÂN TÍCH THIẾT KẾ GIẢI THUẬT

Giảng viên phụ trách:
NGUYỄN THÁI DƯ

Chương 3 SẮP XẾP NGOẠI

- ◆ Sắp thứ tự ngoại là sắp thứ tự trên tập tin
- ◆ Vì sao phải sắp xếp trên tập tin?
- ◆ Các phương pháp SX ngoại
  - Phương pháp trộn Run
  - Phương pháp trộn tự nhiên
  - Phương pháp trộn đa lối cân bằng
(Balanced multiway merging)

Sắp xếp nội và sắp xếp ngoại

- ◆ **Sắp xếp nội:**
  - Sắp xếp dữ liệu trên RAM
  - Tốc độ truy xuất ngẫu nhiên cao
  - Dựa trên việc hoán đổi
  - Lượng dữ liệu cần sx nhỏ (vừa với RAM)
- ◆ **Sắp xếp ngoại:**
  - Sắp xếp dữ liệu trên đĩa (Disk)
  - Tốc độ truy xuất tuần tự cao (vẫn thấp hơn nhiều so với RAM)
  - Dựa trên thao tác trộn
  - Lượng dữ liệu cần sx lớn

1. Phương pháp trộn Run

- ◆ Run là một dãy liên tiếp các phần tử đã có thứ tự
- ◆ Ví dụ về Run: 2 4 7 12 50 40 60
- ◆ Chiều dài của Run chính là số phần tử trong Run
- ◆ Trong ví dụ trên có 2 run có độ dài lần lượt là 5 và 2
- ◆ Mỗi phần tử của dãy chính là 1 run có độ dài bằng 1

1. Phương pháp trộn Run

- ◆ Việc tạo ra một run mới từ 2 run ban đầu gọi là trộn run (merge).
- ◆ Run được tạo từ hai run ban đầu là một dãy các phần tử đã được sắp thứ tự.

1. Phương pháp trộn Run

Mô tả bài toán

- Dữ liệu vào: tập tin f0 cần sắp xếp
- Dữ liệu ra: tập tin f0 đã được sắp xếp
- f1, f2 là hai tập tin phụ dùng để sắp xếp

1. Phương pháp trộn Run

- Giả sử các phần tử trên f0 là:

24 12 67 33 58 42 11 34 29 31

- Khởi tạo f1, f2 rỗng

Bước 1:

- Thực hiện **phân bố** $m=1$ phần tử lần lượt từ f0 vào f1 và f2:

f1: 24 67 58 11 29

f2: 12 33 42 34 31

- **Trộn** f1, f2 thành f0:

f0: 12 24 33 67 42 58 11 34 29 31

1. Phương pháp trộn Run

Bước 2:

- **Phân bố** $m=2$ phần tử lần lượt từ f0 vào f1 và f2:

f0: 12 24 33 67 42 58 11 34 29 31

f1: 12 24 42 58 29 31

f2: 33 67 11 34

- **Trộn** f1, f2 thành f0:

f0: 12 24 33 67 11 34 42 58 29 31

f1: 12 24 42 58 29 31

f2: 33 67 11 34

1. Phương pháp trộn Run

Bước 3:

- Tương tự bước 2, **phân bố** $m=2*m=4$ phần tử lần lượt từ f_0 vào f_1 và f_2 , kết quả thu được như sau:

f_0 : 12 24 33 67 11 34 42 58 29 31

f_1 : 12 24 33 67 29 31

f_2 : 11 34 42 58

- **Trộn** f_1, f_2 thành f_0 :

f_0 : 11 12 24 33 34 42 58 67 29 31

1. Phương pháp trộn Run

Bước 4:

- **Phân bố** $m=2*m=8$ phần tử lần lượt từ f_0 vào f_1 và f_2 :

f_0 : 11 12 24 33 34 42 58 67 29 31

f_1 : 11 12 24 33 34 42 58 67

f_2 : 29 31

- **Trộn** f_1, f_2 thành f_0 :

f_0 : 11 12 24 29 31 33 34 42 58 67

Bước 5:

Lặp lại tương tự các bước trên, cho đến khi chiều dài m của run cần phân bố lớn hơn chiều dài n của f_0 thì dừng.

1. Phương pháp trộn Run

◆ Thuật toán tổng quát

[B1] $m = 1$

[B2] Chia xoay vòng dữ liệu của file f_0 cho f_1 và f_2 , mỗi lần m phần tử, cho đến khi file f_0 hết

[B3] Trộn từng cặp m phần tử của f_1 và f_2 tạo thành dãy mới $2m$ phần tử (được sắp) trên f_0

[B4] $m = 2*m$

[B5] Nếu $(m < N)$ thì Quay lại bước [B2]

Ngược lại **Kết thúc thuật toán**

Thuật toán trộn Run

```
m = 1
while (m < số phần tử của fo)
{
    Chia(Distribute) m phần tử của fo lần lượt
    cho f1, f2
    Trộn(Merge) f1, f2 lần lượt vào fo
    M = M * 2
}
```

2. Phương pháp trộn tự nhiên

- ◆ Trong phương pháp trộn đã trình bày ở trên, giải thuật chưa tận dụng được chiều dài cực đại của các run trước khi phân bố; do vậy, việc tối ưu thuật toán chưa được tận dụng.
- ◆ Đặc điểm cơ bản của phương pháp trộn tự nhiên là tận dụng độ dài “tự nhiên” của các run ban đầu; nghĩa là, thực hiện việc trộn các run có độ dài cực đại với nhau cho đến khi dãy chỉ bao gồm một run -> dãy đã được sắp thứ tự.

2. Phương pháp trộn tự nhiên

Lắp Cho đến khi dãy cần sắp chỉ gồm duy nhất một run.

Phân bố:

Phân bố F0 vào F1 và F2 theo các run tự nhiên

Trộn:

Trộn các run của F1 và F2 vào F0

Quá trình này sẽ tiếp tục cho đến khi số run của F0 là 1 thì dừng

2. Phương pháp trộn tự nhiên

◆ **Giải thuật**

While (Số Run của F0 > 1)

{

Phân bố F0 vào F1, F2 theo các Run tự nhiên.

Trộn các Run của F1, F2 vào F0.

}

- [Distribute] Chia xoay vòng dữ liệu của F0 cho F1 và F2, mỗi lần 1 run cho đến khi file F0 hết.
- [Merger] Trộn từng cặp run của F1 và F2 tạo thành run mới trên F0.

2. Phương pháp trộn tự nhiên

◆ F0: 1 2 9 8 7 6 5

◆ Bước 1:

▪ F1: 1 2 9 7 5

▪ F2: 8 6

▪ F0: 1 2 8 9 6 7 5

◆ Bước 2:

▪ F1: 1 2 8 9 5

▪ F2: 6 7

▪ F0: 1 2 6 7 8 9 5

◆ Bước 3:

▪ F1: 1 2 6 7 8 9

▪ F2: 5

▪ F0: 1 2 5 6 7 8 9

◆ Bước 4: Dừng vì F0 chỉ có 1 Run

3. Phương pháp trộn đa lỗi cân bằng

- ◆ Thuật toán sắp xếp ngoài cần 2 giai đoạn: Phân phối và trộn.
  - Giai đoạn nào làm thay đổi thứ tự?
  - Chi phí cho giai đoạn phân phối?
- ◆ Rút ra kết luận:
  - Thay vì thực hiện 2 giai đoạn, ta chỉ cần thực hiện 01 giai đoạn trộn.
    - Tiết kiệm $\frac{1}{2}$ chi phí Copy.
    - Cần số lượng file trung gian gấp đôi.

3. Phương pháp trộn đa lỗi cân bằng

- ◆ B1: Gọi tập nguồn $S = \{f1, f2, \dots, fn\}$
Gọi tập đích $D = \{g1, g2, \dots, gn\}$
Chia xoay vòng dữ liệu của file F0 cho các file thuộc tập nguồn, mỗi lần 1 Run cho tới khi F0 hết.
- ◆ B2: Trộn từng bộ Run của các file thuộc tập nguồn S, tạo thành Run mới, mỗi lần ghi lên các file thuộc tập đích D.
- ◆ B3: Nếu (số Run trên các file của D > 1) thì:
  - Hoán vị vai trò tập nguồn (S) và tập đích (D).
  - Quay lại B2

Ngược lại kết thúc thuật toán.

3. Phương pháp trộn đa lỗi cân bằng

- Ví dụ: Cho dãy số sau

3 5 2 7 12 8 4 15 20 1 2 8 23 7 21 27

- Nhập :

f0 : 3 5 2 7 12 8 4 15 20 1 2 8 23 7 21 27

- Xuất :

f0: 1 2 2 3 4 5 7 7 8 8 12 15 20 21 23 27

3. Phương pháp trộn đa lỗi cân bằng

- Nhập :

f0 : 3 5 2 7 12 8 4 15 20 1 2 8 23 7 21 27

Bước 0: đặt $m = 3$

Bước 1:

Phân phối các run luân phiên vào f[1], f[2], f[3]

f1: 3 5 4 15 20

f2: 2 7 12 1 2 8 23

f3: 8 7 21 27

3. Phương pháp trộn đa lỗi cân bằng

Bước 2:

-Trộn các run của $f[1]$, $f[2]$, $f[3]$ và luân phiên phân phối vào các file $g[1]$, $g[2]$, $g[3]$

$g1$: 2 3 5 7 8 12

$g2$: 1 2 4 7 8 15 20 21 23 27

$g3$:

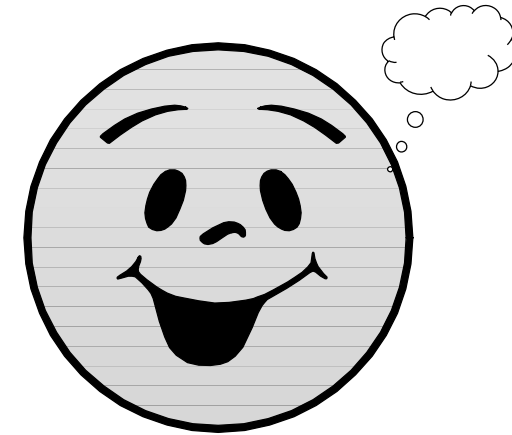
- Do số run sau khi trộn >1 nên tiếp tục trộn run từ $g[1]$, $g[2]$, $g[3]$ vào ngược trở lại $f[1]$, $f[2]$, $f[3]$

$f1$: 1 2 2 3 4 5 7 7 8 8 12 15 20 21 23 27

$f2$:

$f3$:

- Do số run trộn = 1 nên kết thúc thuật toán

Cảm ơn !